

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2020/740
KARAR NO : 2021/28
KARAR TR : 25/01/2021

ÖZET: Türk Telekomünikasyon A. .'de çalı rken bir kamu kurumuna atandı nı belirten davacının, davalı kurumda çalı tı ı süre zarfında ödenmeyen bir kısım parasal haklarının tahsili istemiyle açtı ı davanın, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

KARAR

Davacı : A.S.
Vekili : Av. E. D.
Davalı : Türk Telekomünikasyon A. .
Vekili : Av. E. E. Y.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin davalı kurumdan Salıpazarı Kaymakamlı ı lçe Nüfus Müdürlü ü'ne atamasının yapıldı ndan bahisle, 04/01/2010 tarihi itibari ile verilmekte olan bir aya denk dü en ikramiyesinin ve denge tazminatının tespitine, sabit de er olarak maa nakil ilmühaberindeki ücrete eklenmek suretiyle maa nakil ilmühaberinin yeniden düzenlenerek Devlet Personel Ba kanlı na bildirilmesi gerekti inin tespitine karar verilmesi istemleriyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. Samsun 2. Mahkemesinin 12/09/2019 tarihli ve E.2018/699, K.2019/587 sayılı kararıyla; *davanın kabulüne* karar verilmi tir.

3. Bu karara kar ı yapılan istinaf kanun yolu ba vurusu üzerine Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesince; *yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava artı yoklu undan usulden ret kararı verilmesi gerekirken hüküm olu turuldu undan bahisle, davanın esası incelemeden, ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına ve dosyanın mahkemesine gönderilmesine* 20/12/2019 tarihinde karar verilmi tir.

4. Bu karar üzerine **Samsun 2. Mahkemesinin 27/03/2020 tarihli ve E.2020/29, K.2020/189 sayılı kararıyla;** ilgili uyu mazlı ın, idari yargı önünde çözümlenmesi gerekti inden bahisle, dava artı yoklu undan, açılan *davanın usulden reddine* karar verilmi tir.

5. Samsun 2. Mahkemesince verilen karara kar ı yapılan istinaf kanun yolu ba vurusunun Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 7. Hukuk Dairesince esastan reddine kesin olmak üzere 17/07/2020 tarihinde karar verilmi ve hüküm aynı tarihte kesinle mi tir.

6. Davacı vekili, aynı yöndeki taleple bu kez idari yargı yerinde dava açmı tir.

B. dari Yargıda

7. **Samsun 3. dare Mahkemesince E.2020/972 sayılı dosyada,** davanın adli yargının görev alanına girdi i sonucuna varıldı ından bahisle, görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurulmasına, dava dosyalarının Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosyanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesinin karar vermesine de in ertelenmesine 01/12/2020 tarihinde karar verilmi tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

8. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun " dari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"1. (De i ik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) dari dava türleri unlardır:

a) (ptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) darî i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) dari eylem ve i lemlerden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (De i ik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz artla ma ve sözleşmelerinden do an uyu mazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyu mazlıklara ili kin davalar.

2. *dari yargı yetkisi, idari eylem ve i lemlerin hukuka uygunlu unun denetimi ile sınırlıdır. dari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurba kanlı ı kararnamelerinde gösterilen ekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve i lem niteli inde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler."*

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

9. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 25/01/2021 tarihli toplantısında, 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen ekilde ba vuruldu u ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

10. Raportör-Hâkim Burak Cenk LHAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

11. Dava; davalı kurumdan Salı pazarı Kaymakamlı ı İççe Nüfus Müdürlü üne atamasının yapıldı ından bahisle, 04/01/2010 tarihi itibari ile verilmekte olan bir aya denk dü en ikramiyesinin ve denge tazminatının tespitine, sabit de er olarak maa nakil ilmühaberindeki ücrete eklenmek suretiyle maa nakil ilmühaberinin yeniden düzenlenerek Devlet Personel Ba kanlı ına bildirilmesi gerekti inin tespitine karar verilmesi istemleriyle açılmış tır.

12. Telekomünikasyon ebekeleri üzerinden sunulan ulusal ve uluslararası ses iletimini ihtiva eden telefon hizmetlerini 31/12/2003 tarihine kadar *tekel* olarak yürütmekle görevli kılınan ve ço unluk hisseleri kamuya ait bulunan Türk Telekomünikasyon A. .'nin, tekel kapsamında kamu hizmeti yürüten, kurulu kanunundaki son düzenlemeler ile kendine özgü statüye sahip olan ve sermayesindeki kamu payı %50'nin altına dü ünçeye kadar kamu kurulu u niteli ini ta ıyan bir kurulu oldu u tartı masız olmakla birlikte, özelle tirme kapsamında bulunan Türk Telekomünikasyon A. .'deki tamamı Hazineye ait bulunan hisselerden % 55'i, 14/11/2005 tarihli Hisse Satı Sözle mesi ile Oger Telekomünikasyon Anonim irketine satılmış tır

13. Buna göre, adli yargıda davanın açıldı ı anla ılan 28/11/2018 tarihinde, davalı mevkiinde kamu kurulu u niteli i ta ımayan Türk Telekomünikasyon A. .'nin olması kar ısında, idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulundu undan söz etmek olanaksız oldu undan; uyu mazlı ın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDUĞU NA,

B. Samsun 3. d. Mahkemesinin b. v. kabulü ile Samsun 2. Mahkemesinin 27/03/2020 tarihli ve E.2020/29, K.2020/189 sayılı görevsizlik kararının KALDIRILMASINA,

25/01/2021 tarihinde, üyelerden Ahmet ARSLAN'ın KARARI OYU ve OY ÇOKLU ULE KESN OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Bırol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KAR I OY

Dava; davalı kurumdan Salıpzarı Kaymakamlı 1 İlçe Nüfus Müdürlü ü'ne atamasının yapıldı ndan bahisle, 04/1/2010 tarihi itibari ile verilmekte olan bir aya denk dü en ikramiyesinin ve denge tazminatının tespitine, sabit de er olarak maa nakil ilmühaberindeki ücrete eklenmek suretiyle maa nakil ilmühaberinin yeniden düzenlenerek Devlet Personel Ba kanlı 'na bildirilmesi gerekti inin tespitine karar verilmesi istemleriyle açılmış tır.

Uyu mazlı ın çözümünde görevli yargı yerinin belirlenmesi açısından öncelikle, dava konusu edilen i lemi tesis eden Türk Telekomünikasyon A. .'nin ve bu kurulu ta çalı an personelin özelle tirme öncesi ve sonrasındaki hukuki statüsünün ortaya konulması gerekmektedir.

Türk Telekomünikasyon Anonim irketi, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun, 18/06/1994 günlü, 21964 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4000 sayılı Kanunla de i tirilen 1. maddesi uyarınca, Posta letmesi Genel Müdürlü ü'nce yürütülen telekomünikasyon hizmetlerinin sermayesinin tamamı kamu kesimine ait olacak bir anonim irket ekinde yapılandırılması suretiyle kurulmu ve 233 ile 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelere tabi bir kamu iktisadi kurulu u statüsü verilmi tir.

29/01/2000 günlü, 23948 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren ve Türk Telekom'un özelle tirilmesi amacıyla yapısının yeniden düzenlenmesine yönelik kurallar getiren 4502 sayılı Kanun'un 1. maddesi ile, 406 sayılı Kanun'un 1. maddesine eklenen dokuzuncu fıkrada, Türk Telekom'un, bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim irket oldu u, Kamu ktisadi Te ebbüslerinin kurulu , te kilât ve faaliyetleri ile ilgili mevzuatın Türk Telekom'a uygulanmayaca ı kuralına yer verilmi ; anılan kural, 23/05/2001 günlü, 24410 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 4673 sayılı Kanun'un 1. maddesi ile de i tirilmi ve Türk Telekom'un, bu Kanun ve özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim irket oldu u, bu Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, kamu iktisadi te ebbüsleri de dahil, sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait olan kamu kurum, kurulu ve ortaklıklarına uygulanan mevzuatın Türk Telekom'a uygulanmayaca ı belirtilmi tir. Ayrıca, 4502 sayılı Kanun'un Geçici 3. maddesi ile de Türk Telekomünikasyon A. ., 233 sayılı KHK'nin ekindeki "B-Kamu ktisadi Kurulu ları (K K)" bölümünde yer alan kurulu lar listesinden çıkarılmış tır.

4502 ve 4673 sayılı Kanunlar ile yapısı yeniden düzenlenen Türk Telekom'da çalı an personelin hukuki statüsü de, 406 sayılı Kanuna 4502 sayılı Kanun ile eklenen Ek 22.madde ile yeniden düzenlenmi ve anılan maddede Türk Telekom'daki kamu payı %50'nin altına dü ünçeye kadar, Türk Telekom Yönetim Kurulu üyeliklerine atanacaklarda Devlet memurlu una atanabilme genel artlarına sahip olma ve en az dört yıllık yüksek ö renim görme artları aranaca ı, bunların dı nda kalan personelin i mevzuatı uyarınca istihdam edilece i, i mevzuatına göre istihdam edilenlere ili kin kayıt ve artların Yönetim Kurulu tarafından tayin olunaca ı kurallarına yer verilmi , ayrıca, aynı Kanununun Geçici 4. maddesinde, 4502 sayılı Kanun'un yürürlü e girdi i tarihte Türk Telekom'da 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi olarak kadrolu veya sözleşmeli personel statüsünde çalı makta olanlardan isteyenlerin i mevzuatına tabi personel statüsüne geçirilece i, i mevzuatına tâbi personel statüsüne geçmek istemeyenlerin mevcut statü, sosyal ve özlük haklarıyla istihdamlarına devam olunaca ı kurala ba lanarak, i mevzuatına geçmek istemeyenlerin mevcut statü, sosyal ve özlük hakları korunmu tur.

4502 sayılı Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandı ı 29/01/2000 gününden, özelle tirme sürecinin tamamlanmasının ardından hisse satı sözleşmesinin imzalandı ı 14/11/2005 tarihine kadar geçen bu dönemde, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait olan Türk Telekom'un bir kamu kurulu u oldu u ve personeliyle arasında do an uyu mazlıklara idari yargıda bakılaca ı Danı tay kararlarında kabul edilmi tir. (Örne in

Danı tay dari Dava Daireleri Kurulunun 17/06/2010 tarihli ve E.2010/329, K.2010/1310 sayılı kararı.)

Hisselerin fiilen devredildi i ve Telekomünikasyon Kurumu ile Türk Telekom arasında imzalanan "Telekomünikasyon Hizmetlerinin Yürütülmesine li kin mtiyaz Sözle mesi"nin imzalandı ı 14/11/2005 tarihinden sonra ise, hisselerinin yüzde elliden fazlası özel hukuk tüzel ki isine geçen Türk Telekom kamu kurulu u niteli ini kaybetmi tir.

Belirtilen tarihten sonra, kural olarak, Türk Telekom personelinin kamu personeli ve i lemlerinin idari i lem sayılamayaca ı, bir özel hukuk tüzel ki isi olan Türk Telekom'a kar ı idari yargıda dava açılmayaca ı açıktır.

Ancak, 406 sayılı Kanun'un Ek 29. maddesinin, 5398 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile de i ik birinci fıkrasında, özelle tirme tarihi itibarıyla Türk Telekom'da çalı maktada olan personelin haklarının korunması amacıyla, hukuki statülerini ve kamu kurumlarına nakil olanaklarını belirleyen bazı özel düzenlemelere yer verilmi tir. Buna göre, Türk Telekom hisselerinin devri sonucu kamu payının yüzde ellinin altına dü mesi durumunda; Türk Telekom'da, Ek 22. maddenin (a) bendinin bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri uyarınca belirlenen aslî ve sürekli görevlerde çalı maktada olanlar ile 22/01/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tâbi olarak kadrolu veya sözleşmeli personel statüsünde çalı anlar ve kapsam dı ı personel, kamu görevlerinden yüz seksen gün aylıksız izinli sayılacaktır. Aynı maddeye göre, bu personel belirtilen süre içinde Türk Telekom'da çalı maya devam edecek, malî ve özlük hakları Türk Telekom tarafından kar ılanacak, belirtilen süre içinde nakle tâbi personelden Türk Telekom tarafından hizmetine ihtiyaç duyulmayanlar tespit edildikleri tarihten, kendi iste i ile nakil talep edenler ise talep tarihinden itibaren en geç doksan gün içinde nakil için Türk Telekom tarafından Devlet Personel Ba kanlı na bildirileceklerdir. Aynı fıkranın, 5457 sayılı Kanunla de i tirilen cümlesinde ise, maddede sayılanlardan aylıksız izin bitiminden sonra T. Telekom'un tabi bulundu u mevzuata ve bu fıkraya istinaden akdedilen sözleşmeye göre çalı maya devam edenlerden hisse devir tarihinden itibaren en geç be yıl içinde i sözleşme herhangi bir nedenle sona erenlerin, bu madde hükümlerine göre i lem yapılmak üzere, sözleşmenin sona erdi i yılın 15 Ocak tarihindeki 3. fıkraya göre hesaplanan ücretleriyle Devlet Personel Ba kanlı 'na bildirilecekleri, Türk Telekom Yönetim Kurulu'nca 15/04/2004 tarihi itibarıyla bu unvana göre belirlenmi olan ücret ve di er mali haklarına, bu tarihten Devlet Personel Ba kanlı 'na bildirildikleri tarihteki kadro ve pozisyonlarına ili kin olarak bildirim tarihine kadar geçen süre içinde kamu görevlilerine yapılacak artı , oran ve/veya miktarları uygulanmak suretiyle bulunacak tutarın dikkate alınaca ı hükme ba lanmı tir.

Aktarılan kanuni düzenleme ile, T. Telekom A. .'nin özelle tirilmesi sonucunda, i levsel görevlerde bulunan ve ikamesi kısa sürede imkansız personelin isteklerine ba lı olarak makul bir süre kamu görevlerinden aylıksız izinli sayılmasına ve aylıksız izin süresinin bitiminden itibaren be yıl süre ile nakil hakları korunarak özel hukuk tüzel ki isinde çalı malarına olanak sa landı ı anlaşılmaktadır. Buna göre, söz konusu personelin, aylıksız izinli olarak geçen sürede kamu personeli statülerinin devam etti i, izin süresinin bitiminden itibaren be yıl süreyle de kamu personeli statüsüne nakil haklarının korundu u anlaşılmaktadır.

Di er yandan, mtiyaz Sözle mesi ile bir kamu hizmetini yürütmek hakkını elde eden davalı irkete, devir sonrasında yeti mi personel yetersizli i nedeniyle do abilecek aksaklıkların önüne geçilebilmesi için, 406 sayılı Kanun hükümleri ile tanınan ayrıcalıkların sonucu olarak da, bünyesinde belli süre ile çalı maya devam eden söz konusu personelin kamu kurumlarına naklen atanmasının sa lanması amacıyla kimi görevler yüklenmi tir.

Bu görevler kapsamında, 406 sayılı Kanun hükümleri uyarınca davalı irket tarafından, hak sahibi personelinin devlet personel ba kanlı na bildirilmesi, bildirim ile beraber personelin nakledilece i kamu kurumunda yararlanaca ı parasal haklara esas olmak üzere

memur maaş nakil ilmi haberleri düzenlenmesi, personelin ilmi kesilmesi gibi ilmi lemler bulunmaktadır.

Sayılan ilmi lemler, idare hukuku alanında hukuki sonuçlar doğurmakta ve ilgili personelin nakledilecekleri kurumdaki statülerini, özlük ve parasal haklarını belirlemede esas alınmaktadır.

Belirtilen nitelikleriyle, söz konusu ilmi lemlerin kamu personeli hakkında ve idare hukuku alanında tesis edilmiş birer idari ilmi lem niteliğinde oldukları anlaşılmaktadır.

Söz konusu ilmi lemler, içerikleri itibarıyla idari ilmi lem niteliğinde olmakla beraber, bir özel hukuk tüzel kişisi olan davalı şirketçe tesis edilmiş olmaları nedeniyle idari yargı denetimine tabi olup olmayacağı da ayrıca değerlendirilmelidir.

Davalı şirketin, Telekomünikasyon Kurumu ile Türk Telekom arasında imzalanan "Telekomünikasyon Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin İmtiyaz Sözleşmesi" ile belli bir kamu hizmetini yürütmek görev ve yetkisi ile donatılmış, bu görev ve yetkiler dahilinde bazı kamusal ayrıcalıkları ve yükümlülükleri bulunduğu yukarıda belirtilmiştir.

Belirtilen statüsü ve özel kanun hükümleri gereğince bazı kamusal ayrıcalıklara ve yükümlülüklerle sahip olması nedeniyle davalı şirketin, herhangi bir özel hukuk tüzel kişisinden farklı bir hukuki statü içinde bulunduğu anlaşılmaktadır.

Benzer durumdaki özel hukuk tüzel kişileri ile ilgili olarak Danıştay tarafından verilen kararlarda, kamusal ayrıcalıklarla donatılan veya kamu kesimi ile, diğer özel hukuk tüzel kişilerinden farklı bir kişisi bulunan tüzel kişilerin bazı ilmi lemlerinin, nitelikleri esas alınarak suretiyle idari ilmi lem olarak kabul edildiği ve idari yargıda dava konusu edilmesinin olanaklı olduğu belirtilmiştir. Örneğin, Danıştay Onuncu Dairesinin 21/05/1996 tarihli ve E.1995/4326, K.1996/2769 sayılı kararıyla, Ankara Büyükşehir Belediyesi ile Atatürk Orman Çiftliği tarafından kurulan adi ortaklık niteliğindeki şehirlerarası Terminal işletmesinin, kamu kaynaklarından yapılan harcamalarla kamu hizmeti görmek üzere kurulması ve personelinin kamu personeli olması dikkate alınarak tesis ettiği ilmi lemler, idari ilmi lem sayılmıştır. Danıştay Onbirinci Dairesinin, 25/01/2011 tarihli ve E.2010/5904, K.2011/570 sayılı kararıyla da, TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesinden sonra, kamu kurumlarına nakil hakkı bulunan personele kıdem tazminatı ödememesi yolunda tesis ettiği ilmi lemler, nakledilen personelin kamu personeli olması ve anılan şirkete nakil süreci ile ilgili olarak bazı görevler yüklenmesi nedeniyle, idari ilmi lem kabul edilerek idari yargı denetimine tabi olduğu sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 13/02/1995 tarihli ve E. 1995/2, K. 1995/1 sayılı kararında da, Dernekler Kanununa tabi bir özel hukuk tüzel kişisi niteliğinde olan Türkiye Jokey Kulübü bünyesinde yer alan Komiserler Kurulunun ilmi lemleri, müterek bahis tertip etme yetkisine sahip olması ve kurul üyeleri arasında idarenin temsilcilerinin de yer alması gözetilerek idari ilmi lem sayılmıştır.

Bu durumda; imtiyaz sözleşmesi ile bir kamu hizmetini yürütmekle görevli ve yetkili kılınması nedeniyle, diğer özel hukuk tüzel kişilerinden farklı olarak kimi kamusal ayrıcalıklara ve yükümlülüklerle tabi olan, 406 sayılı Kanun hükümleri ile, kamu kurumlarına nakil hakkı bulunan personeli ile ilgili olarak bazı kamusal görevler yüklenen davalı şirketin, belirtilen görevleri kapsamında tesis ettiği ilmi lemlerin idari ilmi lem niteliğinde olduğu ve bu ilmi lemlerden kaynaklanan uyuşmazlıkların idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyorum. 25/01/2021

Üye
Ahmet ARSLAN